

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények címzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. Három hónapra 4 frt. v. 8 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereske-
dők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora
1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitltéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Önálló vámterület.

A küszöbön álló kiegyezési tárgyalásokban mint látszik, a közös te-
herviselési arány fogja a fő vitát elő-
lázni. Lajtnán túl mind e kérdést fe-
szegetik, a többi kérdésről meg sem
emlékeznek. Persze mert az rájuk ked-
vező, ha ez egyen kívül marad min-
den a régiben. Ok csak a tejfelt akar-
ják leszedni.

Nem rossz taktika!

De lássuk mivel indokolják törek-
véseiket. Talán érveket hoznak fel!
Eszük ágában sincs, a helyett az álta-
lános frázis terén maradnak, a mely
abban kulminál: Magyarország szépen
virágzik, a mi a jólétnek jele és így
„meltánytalan” az addigi arányban
járulni csak a közös teher viseléshez.

Megengedjük, hogy haladtunk, de
ez saját életrevalóságunkat bizonyítja,
kedves szomszédaink mindent elkövet-
tek, hogy ez ne következzen. Ha
azonban saját erőnkől mégis haladunk
mivel meghalni nem akarunk, ez nem
ok a kapzsiságra, hogy már most Ma-
gyarország többet fizessen a közös
ügyekre mint eddig. Jogos lenne az
álláspontjuk akkor, ha a közös vámté-
rület előnyében egyformán osztoz-
nának. De ezt bizony senki nem mond-
hatja.

Ausztria ipara egy éven át átlag
350 millió forint értékű iparcikket
importál Magyarországra, és miután
ezen iparcikkek a közös vámterület
fennállása alatt vámentesen szállítat-
nak a magyar piacokra és a kül-
államokkal kötött kereskedelmi szerző-
dések akként alkottattak meg, hogy
Ausztria ipara a külföldi ipar cikkeit
beözönléséről megvédetik: látni való,
hogy nemcsak hazai iparunk, de ipar-
cikkét fogyasztó hazai közönségünk
is az osztrák iparnak van és lesz is
mindaddig alárendelve, míg a vámentes-
ség mai alakjában fennáll.

Ebből kifolyólag iparfejlesztésről
beszélni és az e részbeni törekvések-
től eredményt várni nálunk mindaddig
nem vagy alig lehet, míg iparunkat az
osztrák iparcikkek beözönlése ellen
vám vonallal és védvámokkal meg
nem védjük, vagyis amíg Magyaror-
szág külön vámterületté át nem ala-
kíttatik.

Ezt persze a magas politika, ami-
hez mi laikusok nem értünk, nem fogja
megengedni, — de osztán ne beszélje-

nek túl nagymérvű haladásról, a mi a
valónak arcul csapása.

Avagy talán, kedves szomszédaink
más téren adtak nekünk előnyt, így
névszerint mezőgazdaságunknak? Amit
a ki ilyesmit hirdet, miként ezt félhi-
vatalos sajtónk is teszi, ellensúlyozva
az iparban való hátrányunkat. A való-
az, hogy Ausztria 350 millió behoza-
talával szemben, hazánk évenként át-
lag 60 millió forint értékű mezőgaz-
dasági nyereséget szállít Ausztria
fogyasztó piacára.

Hol van itt az arány a 350 mil-
lió behozattal szemben a 60 millió
kivitellel? Ezt semmi bölcsességgel el-
vitázni nem lehet. És mégis kvóta
emelésről beszélni, nagy lelkiismeret-
lenség.

Az osztrák kormányférfiak azon-
ban elismerjük, öntudatosan járnak el.
Követelik — jelenben még csak szó-
csöveikkel — a kvóta arány megvál-
toztatását, a közös vámterületet to-
vábbra is fenn kívánják tartani, hogy
iparunkkal vigyék a sok milliót ki-
törlünk, de azért van gondja arra is,
hogy észrevétlenül a magyar gabona
ára is lehanyatlodjon, potya áron ju-
zanak hozzá. Ugyanis Oroszországgal
a mi hátrányunkra a kereskedelmi szer-
ződést megkötötte és ezáltal a roppant
mennységű orosz mezőgazdasági ter-
ményeket bebecsülték. Kormányférfi-
aink rövid látását ügyesen felhasznál-
ta Ausztria, úgy hogyha mezőgaz-
daságunk az osztrák piacokat a nyom-
mott árak s orosz verseny miatt el-
veszti, gyönyörködhetünk a közös vámté-
rületben.

Évekkel ezelőtt lehetett érvelni a
közös vámterület mellett azzal az ar-
gumentummal: hogy mezőgazdaságunk
főpiacra Ausztria, és így ha önálló
vámterületet állítunk fel iparunk vé-
delmére, erre öt represszáliakra kény-
szeritlenek s így gabonánk onnét ki-
szorulna. Fontos argumentumok voltak
ezek tagadhatlan. De Ausztria sakk hu-
zása után, mit mezőgazdánkra mért,
nincs ok többé habozásra, mivel ama-
gyar gabona néhány év alatt ugyis
kiszorul az osztrák piacról. Orosz-
ország a statisztika szerint 10—15-ször
több eladásra szánt fölösleg gabonát
termel, mint Magyarország. Az osz-
trák piaczon folyó versenyben mi fo-
gunk elbukni.

Szép az a „nagy politika”, megis
adtuk elégszer az árát érte, de ha még

továbbra is hódolunk neki, úgy kесе-
rűen fogunk egy napon a teljes pan-
gasra ébredni. Fölvirágoztunk az
osztrák ipart saját kárunkra, s meg-
hozzája az osztrák gabona piacot is
elveszteni, a mégis túl nagylelkűségre
mutatni, hogy ne mondjuk gyávaságra.

Hogy gabonánknak a külföldre
való exportálására akadályok a kereske-
delmi szerződések, az bizonyos, ez is a
mi élethetlenségünket bizonyítja, —
de ezek nem örökéletűek és így segit-
hetünk magunkon, a minthogy kell is,
mert az osztrák piacot az orosz ke-
reskedelmi szerződés megkötésével el-
vesztjük.

Ebből kifolyólag mozogjon már a
közvélemény is, s ne engedje hazánkat
újabb tíz évre kiszolgáltatni Ausztria
érdekeinek. Nyomás nélkül kormányunk
beadja derekát Becs irányadó köreinek;
a közszellem felbuzdulása csodákat vi-
het véghez, miként ezt tapasztaltuk a
véderő vitánál. Lajtnán túl annyira biz-
tosra veszik a jelen helyzet fenntar-
tását, hogy csakis, mint a kvótát fe-
szegetik, ebből is szeretnének előnyükre
még valamit kivinni. Nehogy kormá-
nyunk is csak a kérdésre fektessen
sulyt, ezért kell mozognunk. Hangosan
kell követelnünk az önálló vámsorom-
pók felállítását.

Politikai hírek.

Ugron Gábor interpellációja. Ugron Gá-
bor interpellációjára Bánffy Dezső báró tud-
valevőleg szombaton válaszolt, tette pedig a
„M-g” szerint azért, mert igen jól volt ér-
tesítve arról, hogy Ugron Gábornak jelen kell
lenni az erdélyi katolikus státusgyűlésen,
mert már napokkal előbb arról beszéltek, hogy
Jósika Samu br. le szándékozik mondani el-
nöki állásáról, s így az elválasztás minden
nagyobb baj nélkül történhetett. Az a köz-
jogi botrány azonban, a melyet Bánffy báró
elkövetett, ezzel még koránt sincs elintézve,
mert Ugron Gábor már legelső parlamenti
felszólására alkalmával meg fogja tenni meg-
jegyzéseit az interpellációjára adott hírhedt
feleletre.

Miklós Ödön lemondása, mint a „M-g”
megbízható helyről értesül, elfogadottnak te-
kinthető, mert Bánffy Dezső báró a kabinet
többi tagjaival együtt Festetics Andor gróf
pártjára állott egyrészt azért, mert egy rész-
leges miniszterválsággal nem akar esetleges
újabb zavarokat felidézni, másrészt és főké-
pen pedig azért, mert Miklós Ödön a szar-

badelvi párt Wekerle-Szilágyi csoportjához
latozik — így tehát most már mi sem áll
vannak annak, hogy Festetics gróf maga
mellé vegye dunántúli barátját.

A konstantinápolyi bonyodalmak. A „Ti-
mes” jelenti Konstantinápolyból, hogy a Yil-
diz-palotába küldött fenyegető levelek ügyé-
ben folytatott vizsgálat következtében 14 ud-
vari embert vád alá helyeztek. A jelenleg a
Suez-csatornán szállított csapatok Yemen-
be vannak rendelve, mert ott zavargásoktól
tartanak.

Ipariskolai oktatás Nagy-
Szebenben.

N-Luba, okt. 28.

A szebenyiegyi hivatalos tanító-egye-
sület a hó végén közgyűlést fog tartani,
melynek már közkézen forgó tárgysorozatá-
ban ott látjuk a fenti címet is. A tárgy-
sorozatnak e pontja csak három szóból áll,
de annál nagyobb a jelentősége Nagy-Szeben
magyar ajku iparosaira nézve. Már előre
tudjuk, hogy a derék tanító-egyesületnek mi
a célja, midőn e pontot tárgyalás céljából
felveti s reméljük, hogy munkásságát a meg-
érdemelt siker is koronázza. Évek óta fel-
hangzik a paasz Nagy-Szeben magyar ipa-
rosainak ajkáról, hogy iparos tanonczaik ré-
szére, kik hivatalos kimutatás szerint szám-
szerint 100-on felül vannak, nincs megfelelő
állami ipariskola, hol a magyar nemzet szel-
lemet ápolnák s magyar anyanyelvükben erős-
bítenék, mert ilyen iskola felállításáról a kor-
mány még ez ideig nem gondoskodott, mint
azt az erdélyi részeken más nemzetiségi he-
lyeken Brassóban, Segesvárt, Beszterczén,
Medgyesen stb. tette.

Állami ipariskola felállításáért már szá-
maltanszor kérelmeztek a helybeli állami nép-
iskolák felügyelő bizottságai, a magyar pol-
gári kör és az érdekelte magyar iparosok, de
sajnos mindannyiszor sikertelenül.

A magyar iparosok tanonczáikat állami
ipariskola hiánya miatt kénytelenek a város,
illetőleg a szász egyetem által fenntartott
ipariskolába küldeni, hol a magyar beszéd-
nek még csak hírt sem hallják s így ter-
mészetesen azt elfeledik. Így aztán szomorú-
an tapasztaljuk, hogy a tiszta magyar nevű
iparosokkal, mint Bányai Dózsa, Sorfőző,
Szentgyörgyi stb. csak német nyelven lehet
beszélni, mert magyarul egy kukkot sem
tudnak. Orarendjükön osztályonként magyar
nyelvi (Magyarische Sprache) órák is vannak
felvéve, de ezeket szándékosan olyan szá-
ntatókra bízzák. Kiknek a magyanyelvűről
halvány fogalmuk sincs. Hiába vannak Nagy-
Szebenben az ipariskolai törvények követel-
ményeinek megfelelő képzett magyar tanítók,
mert ezeket az iparos iskolai felügyelő bi-
zottság a törvények ellenére nem alkam-
mazza egyszerűen azon oknál fogva, mert
magyarok. Szuszter Márton — ki az ipari-
skolának teljhatalmu igazgatója s a szász
nemzeti kultúra védőbástyája — oda töreke-
dik, hogy az ipariskolai oktatás csak szász-

kézben maradjon, ol, azok kezében, kiknél a
törvénykövetelte képzés teljesen hiányzik.

Nála első és főkéllék, hogy az alkal-
mazandó tanerő magyarul netudjon, nehogy
ez által iskolájába a magyarbeszéd s a ma-
gyar szellem behurcoltassék: Tudjuk az
ipariskolákra külön kiadott törvényekből, hogy
ipariskolákban csak olyan egyéneket, lehet,
alkalmazni kik az abban tanítandó tárgyak-
ból képesítve vannak s a mellett a rajzból
is külön képesítést szereztek. Ezen követel-
mények a mi száz ipariskolánkban merőben
mellőzve vannak s a magyar néptanító ke-
serves fillérezen hiába szerzi meg a törvényes
képesítést, mert annak ugyan hasznát nem
veszi, míg állása a szászok fővárosához köti
Iparos.

Méregkeverő banda.

A Borgiák és Mediciék korára emle-
keztető rettenetes büntény tartja igazottség-
ben Hódmező-Vásárhely város közönségét.
Arról van szó — mint ezt már megirtuk —
hogy egy méregkeverő szövetség, melynek
vezére és irányítója egy 63 éves asszony,
Szalai Jäger Mari szültszón volt, rend-
szeresen megállapított eljárású, a legnagyobb
hidegverrel és furfanglag mérgezett már évek
óta a városban, csak azért, hogy vagyonhoz
juthassanak. Száz forint volt rendszeren a Sza-
lai Jäger Mari vérdíja, a ki ez összegért
rendszeresen gyártotta a mérget, a szerencsika,
timós és czukorból álló kutyaleköt, melyek-
kel a szövetség tagjai aztán hideg számi-
tással végeztek rettenes munkájukat. Tiszán
és kizárólag a halálesetekre spekulált ez a
szörnyű banda s beleavatkozott a gondvisé-
lés munkájába, kezében a mérgephórral.

A részletek a következők: Szalai Jäger
Mari szövetségbe egy csomó jobbmódu, de
rovott multu emberrel, rábirta őket, hogy
fogadjanak háziakhoz elhagyatott, közeli ro-
konokkal nem bíró embereket, holtig való
tartásra, ezeket aztán irassák be lehetőleg
minél több temetkezési társulatba, s mikor
a járulékokat érettk befizették már egy
pár hónapig, nem jenek el hozzá, ő adni fog
biztosan ölt mérget, a mivel megölhetik a
biztosítottakat s felvehetik nyomban a te-
metkezési járulékokat. Ily módon egy-egy
szerencsétlen áldozatot beirattak 10—20 te-
metkezési társulatba, 1000—2500 frt erejéig
s aztán megölték. De ez az eljárás csak
egyik oldala a dolognak. Voltak esetek —
és a vizsgálat most ebben az irányban fo-
lyik — hogy Jäger Mari egy bizonyos kial-
kudott díjért segédkezett a fiának anyja, a
feleségnek férje elpusztításában s tette ezt
azzal a rettenetes brorszót nyugodtsággal,
melylyel többi bűnös üzemelt, a gyermek
sikkasztásokat is üzte.

A mérgezés eseteire Póka László ren-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Október 29.

Az Agáta férje.

— Craik szonnyól. —

Angolból.

XIV.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica
(Folytatás.) (53)

— Ejnye, igazán, ez nagyon különös,
valóban nagyon különös. És nyugtalanul kez-
dett a kabátja zsebében kutatni. Nem, nem
ebben van, azon a napon más kabát volt raj-
tam, — mama, hol van a szürke felső ka-
bátom?

— Duk! — világosít fel bennünket,
hogy miről beszélés? Agáta, valld meg, hogy
az én férjemnél soha sem láttál szórakozót-
tább embert. Oh, te kedves vén álmodozót-
mond csak mi szükségünk van neked ebéd
ideje alatt a szürke felső kabátodra?

Dugdale ur türelmesen mosolygott —
de talán nem is hallotta a feleségét — le-
tette a kis leányát az ülőből és kiment a
szobából, a felesége nyugtalanul ngrott fel
és valami olyféle kiáltással követte: „Duk
haragszik!” A mi Agáta előtt a legmulatsá-
gosabb túlzásnak tetszett.

Egy pár perc múlva ez a képzelhető
legellentétesebb pár — ellentétes, de olyan
pompásan összeillő, mint a galambnak a két
szárnya — együtt jött vissza jókedvűen,
Harriet egy levelet tartva a kezében.

— Hiszitek-e, hogy az én kedves öre-
gem ezt a levelet a mult héten kaptam és

azóta folytonosan a zsebében hordta és soha
sem gondolt reá! Nesze Náthánél, neked
szól! —

— Brián bátyámtól jött! — kiáltá
az ifju.

E névre általános izgalom futott vé-
gig a családon, az egy Annát kivéve, a ki
csendesesen tűlve maradt a székén.

— Levél Brián bácsitól! Brián bácsi-
tól! — kiáltotta Harri, Agáta és az őket
körülvevő fiuk mindnyájan.

Dugdale ur a kezét hátra téve cse-
desen sétált le s fel a szobában — jószágos
megelégedéssel mosolygva mindenkire és
senkire. Brián és a piczi leány, a mellőzte-
téssért, miben részesültek azzal vigasztalták
magukat, hogy felmásztak az asztalra s a
kis kezükkel ugyancsak gyúrták magukba a
tejes riszákát.

Náthánél hangosan olvasta fel a le-
velet; úgy látszott, hogy a Brián bátyjuk
leveleivel ez volt a családi szokás.

— Kedves fiam!

Ugy találok, hogy a nyugoti sivatagok
nincsenek közelebb az éghez, mint a civilizá-
ció. Miután az én két vörös barátom meg-
szórták és visszatért, mit azzal a szándékkal
tettek, hogy a fejem bőrért lenyuzzák a törzs-
től — én is megszöktem és most itt vagyok
Uj-Yorkban. Véletlenül itt megkaptam a le-
veledet.

Te egy hőbortos fiu vagy. Mikor olyan
fiatal voltam, azt gondolom, hogy inkább
meghaltam volna, minthogy egy gazdag leány-
nyal lépjek házasságra, még abban az eset-
ben is, ha az szeretett volna, a mit egy asz-
szony sem tett soha. Mindazonáltal remény-
lem, hogy jobb dolgod lesz, mint a hogy ér-
demled.

— Vissza jössz-e valaha Amerikába? kér-
lek, én miattam ne jöjj, amár érezni fogom
a hiányodat, és öreg vagyok — és magányo-

san. De talán jobb hogy elhagytál, megno-
sultél, és letelepedtél.

A mostani gondolkodásommal a ház-
as élet a legboldogabb és legérdekesebb élet
a mit az ember folytathat. Szeretnék átmenni
hozzátok, hogy lássalak, ha nem volnék olyan
koldus a milyen vagyok. És ezért gyakran
gondolkozom arról, — hogy Kaliforniába
menjek.

A hallgató csoport megmozdult egy
kissé, a mint Valery kisasszony csendesen
közibük lépett, és a Náthánél vállára tá-
maszkodott, a ki a kezével a levélre mutatott
hogy vele együtt ő is olvassa.

Agáta köszönetet intett a fejével és az
ifju folytatá.

„Ha ekképen, vagy az arany-láz mániá-
jának valami alakjában, tudok egy keveset
összegyűjtteni abból az átkozott — akarom
mondani — abból az áldott arany-porból,
ugy lehetséges, hogy látni fogsz engem Ang-
liában. És addig — vagy mind haláláig a
mi éppen olyan lehetséges maradok

„a te szerető bátyád

Harper Brián Locke.”

„U. I. Ezt a levelet a Dugdale Mar-
duk Uj-Yorkban levő ügynöke által küldöm.
Mond meg az én Duk barátomnak, hogy
gratulálok neki a miért felhagyott az üzlet-
tel, a testvérem Kingcombe Holmban nem
teheti neki többé azt a szemrehányást, hogy
a Harperék rokonai között ő az egyedüli a
ki munkával keresi az életet.”

Ezt a levelet erős megpróbáltatás volt
fenhangon olvasni, mert éles volt, és a je-
lenlevő személyek között nem csak egy iránt
szurós, de Náthánél szilárd hangon me-
rajta végig, amár az olvasás alatt az arc
színe többször változott.

Senki sem tett megjegyzést, kivéve Agáta
ő azt monda.

— Ugy látszik, hogy Brián bátyád ke-
serű és szarkasztikus a szívében.

— Nem — nem keserű, — mondá An-
na Valery — csak bánatos. Ez gyakran meg-
történik, midőn az emberek egy viszontag-
ságos élet után öregedni érzik magukat. Ná-
thánél mit fogsz tenni?

— Mire nézve? A Kaliforniába való
menetelére vonatkozólag érte? — Azt nem
tudom megakadályozni. Mi haszna írok neki
midőn a házasságom felett így meglecz-
keztet.

— Nem tenné azt, ha Agátát ösmerné.
De különben is, ez a felfogása neki kissé té-
ves. Az keveset határoz, hogy melyik félnek
o részen van a gazdagság; a szerelem min-
dent kiegyenlít.

Harper ur elfordult azzal a fájdalmas
kifejezéssel az arcán, a milyent már Agáta
többször látott azon, és az okát nem tudva
tűnődött rajta. És most feltette magában,
hogy az első alkalommal összeszedi a bátor-
ságát és mint feleség követelni fogja azt a
jogát, hogy férjének a szívére ösmérje.

Ez a levél meglehetősen változást idézett
elő a családi körben. A fiuk kérdézősködtek,
mindent akartak tudni Kaliforniáról és hogy
Brián becsí onnét ezüst vitorlájú arany ha-
jában jön-e vissza; de Náthánél ugyan-e
tárgy felett sokkal inkább el volt foglalva a
saját gondolataival, minthogy a gyermekek-
nek kielégítő választ adhatott volna.

Dugdale ur kiment az üvegajtón a kertbe,
hova csakhamar Valery kisasszony követte
és hosszasan látták őket ottan beszélgetésbe
merülve sétálni. A mint az ablak alatt elha-
ladtak, Agáta úgy találta, hogy az Anna
két orcája ki volt pirulva és hogy a Dug-
dale ur szórakozott modora szokatlan éber-
séget vett fel. És Duk mélyen szorította a
társa kezét.

— Anna, — mondá — milyen okos
maga! Egy ilyen terv esztendőig sem for-

dult volna meg az agyamban. És ez éppen
neki való dolog.

Foglaltasságot ad neki és független-
séget, a nélkül, hogy a büszkeségét sértse.
Azonfölül — és e hirtelen jött gondolatra
az egész arca örömtől sugárzott — nem
csodálkán, ha ezt hazahozná.

— Csitt!

— Oh, igen, ne féljen, nem fogom el-
felejtani, nagyon óvatosan kell lennünk.
De tudja-e Anna, — itt a derék férfinak
egy fényes ötlete látszott lenni, — tudja-e,
hogy ő milyen nagy segítségünk lenne a
protekcziionisták ellen? Ő a szabad ipar ál-
dását belátná!

Anna mosolygott és ajkára tette az uj-
ját, hogy a beszélgetést megállítsa és az
üvegajtón belépett; Agátának gondja volt
rá az ablaktól elmozdulni, nehogy azok gya-
nyítsák, hogy akaratlanul fültanuja volt a
beszédüknek, — a miből ugyan keveset ér-
tet meg, valószínűleg az Anna számos ti-
tokban tett jótéteményeit tárgyalta, melyek
oly bőségesen és észrevétlenül hullottak,
mint az eső.

— És most — mondá Anna, — a mint
a kis keresztfiát, Briánt megcsókolta — ki
jön velünk vissza arra a nagy családi ebé-
dre, mit a Squire rendelt és a mivel Mari néné-
tek a mai napon annyira el van foglalva?

Nem sokára mindnyájan elindultak; Agá-
tát az ő vidám sógorasszonya vette szárnyai
alá és hegyen-völgyön olyan eszeveszetten
hajtott, hogy Náthánél, a ki lóháton követte
őket és a feleségét az ajtó előtt leemelte,
halál adott az ügnek, hogy elevenen ér-
keztek haza.

Valery kisasszonynak a kis kocsija cse-
desen jött mögöttük. Senki sem kérdezte
tőle, hogy ő és Dugdale Duk miről beszél-
gettek; de Harri azt gyanította, hogy férje
a szegény jó Annát a kingcombi birtokán

dörkapitány és Privitzer József rendőrhadnagy jöttek rá e hó 25-én, a következő módon:

Gulyás Kis Sámuel szabómester ez év tavaszán házába fogadott egy Kóti Juliánna nevű 31 éves szegény asszonyt s rögton beíratta 18 temetkezési társulatba, összesen 2500 forint erejéig biztosítva halálát. Október hó 6-án Kóti Juliánna beteg lett, 7-én doktort hívtak hozzá s 11-én meghalt. A halottat eltemetve, a temetkezési társulatok igazgatóságának feltűnt a tömeges biztosítás s jelentést tettek a hirtelen halálesetről a rendőrségnek, a melynek tudomására esvén, hogy Gulyás Kis Sámuelné sűrűn érintkezett a rendőri körök előtt gyanus hírből álló Szilái Jäger Marival, ez utóbinnál Privitzer hadnagy házmozgást tartott és pedig megelégedő eredménnyel, mert házánál 19 üvegeset talált méreg tartalommal.

Gulyásné és Jäger Marit a rendőrség rögton letartóztatta s vallatni kezdette, de ezek megátalkodottan, erősen tagadtak.

Huszonhét órai faggatás után aztán Gulyás Kis Sámuelné egészen megtört s beismerte a szörnyű bűnét.

Igaz, én öltem meg Kóti Juliánát valami barnás porral, melyet Szilái Jäger Maritól vettem 100 forintért, — szözlött Póka kapitányhoz.

S azután vallott töredelmesen.

Elbeszélte, hogyan biztatta a gyilkosságra Jäger Mari, megtanítva, hogy a mérgezett csak akkor hajtsa végre, mikor az áldozat egyszer beteg lesz s az orvos előbb megnézi. Így elhárul a gyanu s az orvos által rendelt gyógyszer helyett be lehet adnia mérget, a mi biztosan öl.

De hát ha észreveszik, megtudják? — vélekedett Gulyásné.

Sohse féljen lelkem! Régen csinálom már én ezt a mesterséget, sokat elfeledtem, a Szoldási Juczinak is én adtam a mérget. — De ha gyanakodnak, tagadni kell mindent.

Gulyásné aztán szót fogadott s a fenti eljárást követve, e hó 11-én Szappanos Mihály kertületi orvos látogatása után, — a ki megnézte a beteget, csakugyan beadta a gyógyszerári dobozban elhelyezett mérget Kóti Juliánának, a ki aztán rettenetes görcsök és kinok között meghalt.

Szilái Jäger Mari szülésznő 63 esztendő, kövér, alacsony, süta asszony, selyem kendővel a fején, meglátszik rajta a jó mód.

A kapitány keresztkérdéseire tagad, hazudozik, de mikor felolvassák előtte Gulyásnének vallomását, hirtelen elcsappad, megrezzen s kisiklik ajkán a nehéz szó:

Igaz, én adtam mérget, mert 100 forintért ígért. Most már ugyis tudom, hogy felakasztanak, hát bevalom, hogy ezenkívül még hat embert földeltem el.

És lélegzet nélkül sorolta elő áldozatait, kikről azonban egyelőre a vizsgálat érdekében nem írhatunk. Hidegen, kérdezés nélkül beszélt el a gyilkosságok részleteit s elmondta, hogy a mérget szercsikából, meszes vízből, repülő zsirból, timsóból s más effélékből hogyan gyártotta.

Ebből éltem lelkem s szereztem magamnak egy kis házat! — szözl a kapitányhoz, a ki lekísértette börtönébe.

Hogy a vén méregkeverő mégis össze-

tört bűnének sulya alatt, azt mutatja azon körülmény, hogy vallomása után felakasztotta magát a börtönajtó sarkára, de az őt észrevette és levágta.

Azóta megvasalva őrzik.

Az elkövetett gyilkosságok felderítése végett széles körben folyik a vizsgálat, de a rendőrség érthető okokból az adatokat még nem hozza nyilvánosságra.

Privitzer József rendőrhadnagy ma a fővárosba utazott egy letartóztatást eszközölni.

Annyi bizonyos, hogy az eddig fogva levő három emberen kívül még 15–20 ember letartóztatása várható, mert a mostre-bűnyekben még a végrendeletamisítások is szerepet játszanak.

Az egyetemi építkezések

Említve volt e lapok hasábjain, hogy a vall. és közoktatásügyi miniszterium képviselőiben Leövey miniszteri tanácsos miként ajánlotta fel a központi egyetem egész épületét a hozzátartozó telekkel együtt teljesen ingyen a városnak egy a Fapiacz-téren adandó megfelelő területért. Említve volt az is, hogy e rendkívül előnyös ajánlatot miként utasította vissza Albach polgármester teljesen önfeljűleg az illetékes fórumok megkérdezése nélkül és fosztotta meg ez által a várost oriai előnyöktől, melyek egy a hatalmas központi egyetem épületének ingyen megszerzése, mint az új egyetemi épületnek a Fapiacz-téren leendett emeléséből származtak volna.

Hogy Albach polgármester ur e nagy könnyelműséggel elkövetett mulasztásáért fog-e és mily megrovásban részesülni, azt nem tudjuk, de annyit őszintén mondhatunk, hogy a megtorlásnak bármily neme sem lesz képes kárpótolni Kolozsvár városát az elvesztett előnyöktől. Éppen ezért foglalkozunk egy kissé ügygyel és vizsgáljuk meg, hogy vajon nem volna-e lehetséges ez ügyben még valamit tenni, vagy helyesebben valamit megkísérteni. Mert meggyünk győződve, hogy az esetben, ha egy a város illetékes férfiai, mint a kultuszminiszterium részéről nem hiányzik a jóindulattal párosult komoly szándék, ez ügyben még nem mondható minden elvesztettnek.

Igaz ugyan, hogy az új egyetemi épületnek egy szép része már tényleg fel is van építve, de tény az is, hogy úgy pénz, mint időbeli tekintetben a munkának mintegy nyolctized része még hátra van. Továbbá, ha meggondoljuk azt, hogy éppen nem lehetetlen a már kész egyetemi épületet valami állami célra felhasználni s végül tekintetbe vesszük azt, hogy a város által tervbe vett építkezések közt is nem egy van olyan, melynek céljaira ez épület igen előnyösen felhasználható lenne — belátható, hogy még mindig lehet expedienst találni arra nézve, hogy a központi egyetem épülete a város részére ingyen megszerezhető és a hatalmas új egyetemi épület a Fapiacz téren épüljön fel.

Az, hogy az egyetemnek egy pár intézete már tényleg be is költözött az új épületbe nem képezhet akadályt, mert hiszen ez ott is maradhatna míg a fapiacz-téri új

épület felépülne. Végül pedig megfontolást igényel még az a körülmény is, hogy vajon e várfal szerű épületnek lebontása nem fogja-e a kegyesrendiek templomát komolyan veszélyeztetni?

Nem akarunk most ezt alkalommal e terv részleteivel bővebben foglalkozni; csak az eszmét kívántuk felvetni, mely — nézetünk szerint — elég életrevalónak látszik arra nézve, hogy reá az illetékes körök figyelmét felhívni ne tartuk feleslegesnek.

—J.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, október 29.

Az ősz. A nyári időjárásból fenmaradt villámok és dörgést tegnap este használta fel az idő járását intéző nagy hatalmasság. Kolozsvár felett ugyanis tegnap este sűrű felhők tornyosultak, villámok cikáztak és akkora dörgés, csattogás volt, melyet ká-nikulában rendez egy-egy zivatar. Ma már szelid, csendes boru nehezedik a táj a, közte szimulat az eső, a lombokkal borított hegyek és erdők képének olyan színe van, a milyen a Feszi Árpád körképén látható. Belejövünk a tébe, melyet felvált az új év s követni fog az a tavasz, mely az ezredik év számára fon virág és zöld lomb koszorút Magyarországra fől.

Hamisított italok. Meghívásunkra, ma dében az Ellenék számos barátja ellátogatott a szerkesztőségbe, hogy ott a kolozsvári regale bérletesség által különös nagylelkűséggel küldött italok fölött véleményüket nyilvánítsák. A vélemények elágtak. Ugy tesszik, hogy némelyik barátunk nem tartotta jónak az italt, mert könnyörtelenül pusztította. „Te gonosz ital, légy te enált-lam ezennel megsemmisítve” — szözlött némelyik bős haragjában és vad kegyetlenséggel nyelte el a kis pohár tartalmát. Voltak azonban tartozkodók is, kiket nem ragadott el a furor lumpaciensis, s ezek komoly disztációt tartottak a chartreuse, a benedictini, a curacao készítési módjáról és sajátágairól. Ezek olyanformán nyilatkoztak, mint Tisza Kálmán egy nagyváradi lakomán. „A bor jó, ha jó; de ez a bor, nem bor.” Szerintük a chartreuse-t a franczia kartauzi szerzetesek készítik. Ők párolják, ők szedik a szükséges növényeket, ők birják a készítésnek a privilegiumát is, titkát is; ők palackozzák a kész italt saját szerű palackjaikba, különös védjegyekkel — ők hozzák csak is ilyen palackformákban forgalomba. — Már most a hozzánk beklüdt, chartreuse* finom és tisztára csiszolt cseh-üvegben van, nem pedig olyan palackban, melyet Isère-megyében, nem messze Grenobleból, Szt Pierre de Chartreuse nevű hegyi faluban a kartauziak gyártanak. Gyanujokban tovább menve, azt is kisítik, hogy a hozzánk beklüdt üvegekben nincs meg a szerzetesek ismert védjegye. Azt is állítják e körlehetetlen kritikusok, hogy a szín, a test, az édességi fok és az ürmiz eléggé hasonlít a szerzetesek készítményéhez, de merőben hiányzik belőle a havas-tájnak az a kimondataatlanul üde és kedves illata, melyet a szerzetesek minden valószínűség szerint a vörös áfonya virágjával adnak meg. Végre is abban állapotott

meg az ital-kostoló társaság, hogy a chartreuse jó, ha jó; de ez a chartreuse, nem chartreuse. — A mi a curacao-t illeti, erről mindenki tudja, hogy azt a hollandok készítik narancshéjból és kókuszdióból Venezuela mellett az Antillák egy Curacao nevű kis szigetén. A palackozás és védjegy kérdését lásd fennebb a chartreuse rovatban. Az egyhangú ítélet ez: A curacao jó, ha jó; de ez a curacao, nem curacao. — A benedektint a Benezések készítik a Provençában. Egyhangú vélemény: lásd mint fennebb. Hanem hát Káhnán Nát-hán, Sigmond Dezső, Veisz Sámuel urak min-tek könnyen megozálhatnak. Küldjék be hozzánk a Grenobleban, a Venezuélában, s.t.b. kiállított szállító leveleket s akkor szívesen elhisszük és nyilvánosan is nyugtázzuk, hogy a hozzánk küldött chartreuse, curaca, benediktini, allasch, maraschino nem hamis, hanem valódi italok. Addig nem hisszük el, hanem állítjuk, hogy a regale bérletesség visszaélést követ el és firmát hamisít. A marasquinot összehasonlítottuk egy üveg valódi záraival. A különbség ég és föld. A megszűsz egy túlédes vastag, olajos ital. Az allasch szintén. A mi a borokat illeti: az asztali olaszvegyíték, közepén áll a vinko és karcos között. A somorodni soha sem látható a hegyalját. Magyarán: panch. A szesziz kiri belőle, a torkot gürzölő, s hozzá még fanyar is. Ize undoriton émelygős. Ez a legkeveseb sikerült hamisítás. A rizling egy igen jó bor. Kifogástalan szín, könnyű test, az ismert rizling aroma nélkül. Ezzel az ital-kostolási jegyzőkönyv felolvastatván, helybenhagyott és aláíratott.

Ital regale bérlete. Kolozsvár sz. kir. város törvényhatósági bizottsága tagjait a polgármester a f. évi október hó 30-án (szerdán) és esetleg folytatásul a rákövetkező köznapokon, mindenkor délután 3 órakor a város-ház nagy termében tartandó rendkívüli gyűlésre meghívja. A gyűlés tárgya: Előterjesztés az állami fogvasztási és italdóknak, továbbá a szesz italmérési adónak bérbevétele és ezen javadalomnak a városi fogvasztási adókkal kapcsolatban a jövő 1896-ik és következő évekre való hasznosítása iránt, szakbizottsági és tanácsai javaslattal együtt.

Az Erdélyi Irodalmi Társaság*) a nyári szünet 6 tá napelött, vasárnap tartotta első felolvasó gyűlését Szász Gerő elnöklete alatt. A városház közgyűlési terme 11 órakor a felolvasó gyűlésnek állandó, buzgó hölgyközönségével és tanulókkal meglehetősen megtelt. Azelnök Kolozsvár város 100 frtos adományának felmentése után a természet jelenségeiből merített megnyitóját így végezte: A természet hervadásával mi akarjuk pótolni ha a fülemilét nem is, de legalább a czinkét.

Az asztal körül a társaság tagjai ültek (Finály, Márki, Szádeczky, Kovács, Gyalui, Ferenczy. Ott láttuk még a tagok közül Széchy Károlyt, Széchy Károlyt.)

Az első felolvasás Ferenczy Zoltán volt, ki ismertetve az „Egyetértés”-ben tavaly Zilahitól „Német muza sorsa Kolozsvárt” czimvel megjelent, de utóbb Cseh Lajos által megozáfolt tárczából kiindulva 1832-ből mondott el az Ulrich német szántársulata ellen a 3 kollégium ifjusága által (Veress, Gereb, Zöld, stb.) intézett támadást. A közönség a felolvasást élvezettel hallgatta.

Ezután Szádeczky Lajos olvasta fel Versényi György 3 költeményét, melyeket szintén megénekeztek. Az egyik bányászdal volt, a másik Kemény János eposz töredékéből „Mikola fiai” czimvel vett rövid epopeia volt.

3-ik helyen Gyalui Farkas olvasott fel „Kincs” czimvel a forradalom és későbbi időkben játszó elcsépelet tárgyu elbeszélést uj, jellemző vonásokkal.

A legnagyobb hatást az utolsó felolvasó E. Kovács Gyula érte el „4 dal az excursióból” czimvel 4 hangulatos, szép költeményt (Brassóban, Czenken stb.) mutatott be művészi előadásban. Különösen az utolsóval ért el nagy hatást, melyben az epikus hangulatok a szép előadásban zajos tapsokra ragadták a közönséget.

Hogy fizették az adót hajdan Kolozsvárt? Bezzeg 45 évvel ezelőtt hét forint adót fizetett az, a ki ma ugyanakkora jövedelem után háromszáz hetvenet fizet. Etelején már mindenki tudta mennyit köteles fizetni. Ma év végével sem tudja, pedig nagyobb apparatussal dolgozik az adóhivatal. Rend volt akkor adófizetésnél, városnál, mindenütt. Itt közlünk egy adókimutatást 1847-ből emlékező a régi jó időknek;

1. Szántóföld köből. 2. Szénafü szekér. 3. Szőlő veder. 4. Saját jövedelem. 5. Ökör 6. Tehén. 7. Borjú, csikó. 8. Kecske. 9. Sertés. 10. Mész-kosár. 11. Férfi család. 12. Fejérnép család. 13. Polgári v. földj. 14. Házdj. Egész adója együtt 6 forint 48 kr.

Felhívás az erdélyi löhermag-termesztő gazdákhöz. „Erdélyi Gazdasági Egyletünk” tekintettel az idej nyomott árakra és gazdáink érdekében közölte a külföldi nagyobb czé-

*) Lapunk tegnapi számából térszűke miatt kizorult.

gekkel, hogy a löhermag eladását köztük és gazdáink között közvetíteni fogja. Ezen eljárásunk eredménye több külföldi czég megkeresése lett, melyben mintát és árat kérnek. Saját érdeklőben kérjük tehát a nagyobb mennyiséget (50 f. %-án felül) eladni számunkra, hogy ezt egyetünkkel mint és árszabás beklüdtése mellett — közölni sziveskedjenek. Kolozsvárt, 1895. okt. 28-án. Szabó József s. k. egyt. elnök. Tokaji László s. k. egyt. titkár.

Ifjusági gyűlés. — Holnap ismét össze fog jönni az ifjuság gyűlésre, mert legutóbbi gyűlése feloszlott. Ez ifjusági gyűlésnek tárgya lesz az újabb diákszövetségi választmány megalakítása. Az előtt kétségtelenül a multkoriban felvetett kérdés fog elintéztetni, hogy vajon miképen oldják meg a diákszövetségi elnökség vajdó kérdését. Eltérő indítványok lettek benyújtva. Az egyik szerint a diákszövetségi választmány ügyeit ruhazzák rá az egyetemkörü választmány vállára. A másik sokkal helyesebb vélemény szerint az ifjuságnak nem szabad a mult évben és a mostani évben az első választmány megalakításánál érvényre jutott álláspontját megváltoztatni, t. i. hogy külön diákszövetségi választmány alakítsák.

A gyűlés napirendje előtt sajnálkozó nyilatkozat fog tétetni a feloszlott gyűlésen történetekért.

Diákszövetségi elnökségre erősen folynak a kandidálások. Ugyan a kérdés problematikus, mert ha elfogadjatik az az indítvány, hogy az egyetemi körök és diákszövetségi elnökség egyesítették, akkor Grätz Gusztáv jut egy újabb tisztséghez. De előreláthatólag ez a helytelen álláspont nem fog többséget nyerni s azért az ifjuság már emlegeti jöllejt, miután a régiék közül egyik sem akar erre vállalkozni. Grätzot jöllejt így is. De az újabb napok eseményei erősen előtérbe tolták Szánthó Károlyt, kit a mostani szereplő ifjuság könnyen megválasztanak. Emlégetik Zeyk Gézást is. A leghelyesebb természetesen az lesz, ha a megválasztással sietve a sokáig húzódo válságnak véget vetnek.

A ref. egyetemes konvet és a kolozsvári ref. theologiai fakultás főválasztásának alkalmával diszlelőadás lesz a színházban. — Színe kertl dr Várad Antal Iskariott-ja.

A kolozsvári dalkör által folyó évi november hó 9-én rendezendő első dalestély igen sikerültnek ígérkezik. A program igen válogatottan lesz összeállítva s a többiek között, a közelebből alakult női dalkör is közre fog működni az estély sikerében. Ezenföldi egy művészi czitera-játékban is lesz alkálma gyönyörködni a közönségnek, amely még városunkban nem igen volt élvezhető. A meghívók a napokban már szét lesznek küldve.

Színházi hírek. Huszárosan! Holnap lesz első előadása ennek az eredeti operette újdonságnak. Szövegét Róna s z é ki Gusztáv az ismert nevű aradi színész írta. Zenejét Bara László, az aradi színház szép tehetségt karnagya szerette. — Gar a i Benő, ki ma lép fel először magyar színpadon még e héten játszanak fog Csiky G. Czifra nyomorúság” cz. színművében is. Bálnay Gusztáv szerepében mutatván be más oldalról magát.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet” al-latkiallításai szakosztályának évi rendes közgyűlése f. hó 28-án az alapszabályok értelmében meg nem tartatván, annak újabb ideje november hó 13-án (szerdán) d. u. 4 órára tűzött ki, mikorra a t. tagok ezután is meghívotnak. Az Elnökség.

A kolozsvári dalkör 1895 év november hó 9-én szombatban a redoute termében jótékonyozólu zártkörű, tánczozal egy-kötött rendes dalestélyt rendez. A rendezés élén állanak: dr. Finály Henrik tiszteletbeli elnök, Bíró Béla elnök, Hory Béla alelnök, dr. Koch Ferenc alelnök. Cs. Csiky Emánuel. titkár, Korb János pénztárnok, Szőke Lajos jegyző, Oberti J. B. karnagy Ajánljuk figyelmébe a közönségnek az érdekesnek ígérkező mulatságot.

Az Á. V. E. javára folyó hó 20-án Sándor József által tartott felolvasás 53 forint 60 krt jövedelmezett. Ehhez járultak külön: Dr. Ápáthy István egyetemi tanár, alelnök 5 forinttal; koltói gróf Teleky Lászlóné 3 forint, br. Bánffy Albertné 2 forint 50 krt, Kornis Bertha grófnő 2 forint 50 krt, Kardos Kálmán, Szász Domokosné, Sándor József és Péter József gyalui plébános 1—1 forinttal. Az Á. V. E. ezen az uton is hálás köszönetet mond egy a szíves felolvasónak, mint mindazoknak, a kik az Á. V. E. iránti érdeklődéstük ez ügyben is fáradozásban vagy anyagilag tanusítani kegyesek voltak. — Az elnök.

Meghívó. A kolozsvári tud. egyetemi orvostanhangtatók önképző és segítő-egylete e hó 30-án d. u. 6 órakor saját helyiségében közgyűlést tart, melyre t. tag urakat tisztelettel meghívja. Ha a tagok nem lesznek kellő számban jelen, egy a közgyűlés a következő napon lesz, ugyanabban az időben, magtartva, de tekintet nélkül a tagok számára. Tárgysorozat: 1. Jegyzőkönyv felolvasás hitelesítés. 2. Szigorlati kölcsön ügy előterjesztése. 3. Indítványok. Konrád Dániel e. i. elnök, Jancsó Ödön e. i. titkár.

Meghívó. A diákszövetségi gyűlésben határozathozatal végett a kolozsvári egyetem polgárságát 1895. okt. hó 30-án d. u. 6 órá

levő bérlek szavazata, — a Trenchard ur megválasztásának a valószínűsége és a szabad ipar dicőstésével halálra untatta.

XV.

Az öreg Harper urat a saját ebédlő-asztalának a fején látni valóságos élvezet volt.

Soha sem nézett ki olyan jól mint ilyenkor. Múltóságos modora annyi őszinte szívélyességgel volt vegyülve, hogy udvariasságos modora annyi őszinte szívélyességgel volt vegyülve, hogy udvariasságát kellemessé tette.

Kegyesen dőlt hátra az ő saját nagy karos székében, és a viasz gyertyák szelid fényénél úgy nézett végig a mosolygó arcokkal körül ült hosszú asztalán. Még Mari is, az asztal végén ülve, jól és háziasszonyiassan nézett ki az ő fekete bársony ruhájában: Eulália és Dugdálné képviselték a család szépségét. Valery kisasszonyt és a fiatal Harperné a házi ur azzal tisztelte meg, hogy egyiket jobb, másikat balkeze felől maga mellé ültette.

Agáta a fehér selyem menyasszonyi ruháját vette fel, mely drága volt ugyan, de egyszerű.

Ó nagyon jól nézett ki, modorának a leányos pongyolasságát bizonyos asszonyias méltóság szelidítette, a mi napról-napra jobban fejlődött benne.

Ó jól töltötte be az állását, ambar gyakran titkos remegéssel, és bátoralan pillantásokkal a férjére, hogy lássa ha vajjon az meg van-e elégedve vele — a mi olyan tény volt, miben ő rajta kívül senki sem kételkedhetett.

— És most, édes gyermekeim, — mondta a Squire, midőn a cseledek visszavonultak, — és most édes gyermekeim — ugye mindnyájotokat ugy szólíthatlak? — és mo-

solyogva nézett Anna Valeryra — engedjétek tudotokra adnom, hogy mennyire örülök mindnyájotokat itt láthatni, — és főleg a legfiatalabbakat közöttetek — és akkor szeliden vergette meg Agátának az asztalon nyugvó kezét. Es miután mi itten mindig egymás egészségére iszunk — ez olyan jó régi szokás a miről nem szeretnék lemondani — engedjétek, hogy az első toasztot én mondjam — az isten éltesse Harper Nát-hánál Lockot és a feleségét!

— Halljuk, halljuk! — mondá Dugdálné ur az asztal végéről, és ez illetlenség felett — a mit valószínűleg az okozott, hogy Dugdálnak a párt gyűlésén járt az esze — az apósa nagyon szigorú arcot csinált.

De a többiek mosolygása hamar vissza hozta a jó kedvét.

Nát-hánál röviden de érzéssel azt válaszolta:

— Ayám, testvérem, és Anna, — a feleségem és én mindnyájuknak köszönjük.

— Mit gondolsz erről a mi régi módi szokásunkról? — kérdé a Squire, a menyéhez fordulva.

Ez is az én fiatal koromnak egy maradványa azon időből, midőn lady fel lett szözlítva, hogy egy gentlemannak az egészségért poharat emeljen, és viszont mindenki gentlemanná egy ladyért. Anna, a te nagyatyád asztalánál is ez volt a szokás, hol gyakran részesültem azon szerencsében, hogy a te egészségéért — a ki akkor kis baba voltál — poharat emeljek.

— Köszönöm, mondá Anna mosolyogva.

Agáta előtt világos volt, hogy Anna kedvence volt az öreg urnak.

— Édes menyem, tudnod kell, hogy az én ösmeretesség Annával majdnem a születése óta számít.

És tizenkilenc évig volt az a jogom felette, a mit ugy értesíttem, hogy az idő-

sebbik fiam — egy pillanatra elhallgatott, a mit Harper őrnagy volt szerencsés feleltet gyakorolni. Az Anna nagypapja engemet hagyott végrehajtójának és a kis örökösse egyedül gyámmokának. Akkor fiatal ember voltam, de igyekeztem a bennem vetett bizalmat megérdemelni. Anna ugy volt?

Anna ismét mosolygott — szeretettel.

— És meg volt az az örömem, hogy Annát huszonegy éves korában Anglia nyugoti részén a leggazdagabb örökösnek, a legderekab, legnemesebb szívű és igazibb lady-nak láttam lenni. Ő becsületemre vált és én teljesítettem a barátommal szembe azt a legszentebb megbízást, a mit egy férfi kap-hat. Anna, engedd, hogy a te derék nagyatyádnak az emlékeztetere igyunk.

Az öreg Squire mély tisztelettel és hallgatva emelte fel a poharat az ajkaihoz — azt a poharat, mely csak vízzel volt megtöltve — ő sohasem ivott bort.

Látod édes Agáta — mondá hogy ez a régi jó szokás miképpen hozza vissza emléinkbe az elvesztett és távol levő barátainkat. Mi sohasem felejtjük el őket és szeretünk róluk és a régi időkről beszélni. És ebben az órában a kellemes visszaemlékezéseket magunk körül gyűjtjük és megemlékezünk a mi szereteteinkről és azokról, a kik Kincombe Holmban levő vendégeink előtt drágák. És most édes menyem, a te felköszöntésedet várjuk.

Agáta elpirult, zavarba jött és idegesnek érezte magát, a férjére nézett, de csak az ő várakozó és biztató mosolyával találkozt. És azt gondolta — a saját kevés köteleire emlékezve — hogy örömtől szerez a férjének az által, hogy olyant nevez meg, a ki legközelebb áll hozzá.

Bátoratlanul nézett fel és aztán „Brián bátyjunkt” élette.

(Folyt. köv.)

Bővebben: **Feleki-utca 17. sz. al**

H I R D E T É S E K.

1895. évi 1129. szám. M. kir. sóbánya-hivatal Parajdon.

Árlejtési hirdetmény.

A parajdi m. kir. sóbánya-hivatalnál a gépfogat és másnemű fuvarbeli szolgáltatások bérlete 1896. év Január 1-étől kezdve 1898. Deczember 31-éig terjedőleg három egymásután következő évre **1895. November hó 16-án délelőtti 11 órakor** a parajdi m. kir. sóbánya-hivatali irodában árlejtés útján a legkevesebbet ígérőnek kiadatik.

Kikiáltási ár a mostani 1.10 kr. métermázsa díj leend.

Minden versenyző a hozzászólás előtt köteles 500 frt bánatpénzt befizetni.

Írásbeli ajánlatok 50 kros bélyeggel és az 500 frt bánatpénzzel ellátva, pecsételve és e czím alatt: „Ajánlat a parajdi gépfogat bérletéhez” csak az árlejtést megelőző 15-ikéni déli 12 óráig fogadtatnak el.

Ugy az írásbeli, mint a szóbeli versenyzők is csak akkor fogadtatnak el és bocsájtatnak az árlejtéshez, ha a megyei vagy városi közigazgatási tisztségtől kiadott és nemcsak láttamozott bizonyítvánnyal igazolni képesek azt, hogy ezen mintegy 5000 forintra rugó beruházást igénylő vállalatához a megfelelő tőkével vagy területes fekvő vagyonnal bírnak és a bérletet az államkincstár hátránya nélkül elvállalhatják és azt végezni is képesek.

Az árlejtési feltételek és a szerződési pontozatok a parajdi magy. kir. sóbánya-hivatali irodában a szokott hivatalos órákban bővebben megtekinthetők, s ezeknek tudása és elfogadása az írásbeli ajánlatokban igazolandó is.

M. kir. sóbánya-hivatal.

Parajdon, 1895. október hó 25-én.

765. (1—3)

VARRÓNÓ,
ki mindennemű varráshoz ért,
házakhoz ajánlkozik.

Czím: Szilágyi Lajosné Páris-utca 12. sz.

767. (1—1)

Egy fess, fiatal
egyedül élő özvegyasszony
ismerettségét keresi
egy fiatal, csinos, nagy városból jött egyetemistának.

Leveleket fényképpel a kiadóhivatalba kér
„Özvegyasszony 1.” jelige alatt. Teljes discretio.

Szolnok-Dobokamegyében,
a nagy-iklodi vasúti állomástól félórnyira,
egy nagy tagosított földbirtok
(turnuszokba)

200 hold lóheréssel haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni: Kolozsavart Miskó Miklós urnál,
Belközép-utca 17. sz. alatt.

761. (2—3)

Csucsai első minőségű
hasáb bükkfa,
nem usztatott.

Egy vagon 100 métermázsa Kolozsavart, házhoz szállítva
64 frt, Csucsán helyt 40 frt vagonba rakva.

Megrendelhető Csucsán, akár Kolozsavart:

a kolozsvári hitelbank s társai
csucsai fiáulzetének utódánál.

(Csucsáról rendelve 10 frt előleg küldendő.)

GÁL SIMON,
614. (24—x)

(„Korona”-vándégli.)

Örökáron eladó, esetleg haszonbérbe kiadó

KOLOZSVÁRT

4500 kadr. □ öl hely.

Gyártelep vagy raktár-helyiségnek alkalmas.

Két ujonnan épült kő lakházzal, istálló és szekér-szin. Egyik oldalán a Kis-Szamos 100 öl hosszába foly, másfelől a magyar államvasut szomszédságában 100 öl hosszában.

A gyár-anyag rövid beszállítása könnyen eszközölhető; vizerő könnyen megnyerhető; bármiféle helyiségnek alkalmas.

Értekezni lehet Kétvízköze Ujsor 88. sz. alatt,
id. Márton József tulajdonossal. 766. (1—3)

A VARRÓGÉP

a szorgalmas házinőnek leginkább hasznosabb barátja!

VARRÓGÉPEK

szabók és cipészek részére

előnyös árban és részletfizetések mellett kaphatók:

Teutsch B. József

üzletében Segesvárt.

Csomagolás ingyen; vasuti szállítási díj nem számítatik.

Árjegyzék kívánatra ingyen. 706. (8—x)

A berlini nemzetközi ipar-műkiállításán
1895-ben dísz-oklevéllel, kereszttel és arany éremmel
lett kitüntetve.

UDVARI ANDRÁS kocsi-készítő,
Kolozsavart, Hidfő-utca Zöldfa-vendéglővel szemben.

Van szerencsém fölhiyni a nagyérd. közönség becses figyelmét
üzletemre, hol készítek mindennemű ruganyos fényűzésű kocsikat;
elvéallak nyerges (szatler) és fényező munkákat a legjutányosabb
ár mellett.

Megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölök.

Raktáromon mindig nagy készlet tartok megtekintés végett
s a nagyérdemű közönség rendelkezésére állok.

Nagybecsű pártfogását kérve

tisztelettel

742. (5—30)

Udvari András,
kocsi készítő.

POSZLER és TÁRSA

DIVATÁRUHÁZA

Kolozsavart, Hid-utca („Hungária-szálloda” alatt.)

Ajánlja az őszi és téli idényre

különösen a következőket:

Dupla széles gráci Loden női ruhákra 1 mtr. 38 kr., 55 kr.
Angol Cheviot, 130 cm. széles 80 kr., 1 frt 75 kr.
Női posztó dunda széles 55—65 kr., 130 cm. széles 1 frt 75 kr.
Angol Crep, 130 széles 1 frt 95 krtól 2 frt 40 kr.
Mosó parkétok nagyon szép minták 25—35 kr.
Francia- és Cosmanosi parkétok 38—56 kr.
Téli alsó ingek és nadrágok, női és férfi 50 krtól.
„harisnyák, női férfi és gyermek 20 krtól.
Selyem esernyők 1 frt 90 krtól, Graszoia vasnyéllel 2 frt
50 krtól 4 frt 70 kr.
Olajos paplanok 1 frt 80 krtól.
Casmir „ 3 frt 60 krtól.
Satin „ 4 frt 50 krtól. Selyem paplan 7 frt 50 krtól.
Matrác 3 ftről 25 frtig.
Szőnyegek nagy valánták 1 mtr. 20 krtól.
Nagy szőnyeg 3 mtr. hosszú 2 frt 40 krtól 7 frt 20 krig.
Gummi cipők (Kalucsen), világihirt orosz gyártmány.
Pokróczok 1 frt 20 krtól. Gyapjú pokrócz 1 mtr. 1 frt 25 kr.
Női-, férfi- és gyermek cipők.
Női- és gyermek felsők minden nagyságban.

Az árak minden egyes darabon
fel vannak tüntetve. 613. (56—100)

VIDÉKI ÜGYNÖKÖK,

kik gazdasági gépek eladásá-
val foglalkozni kívánnak,

magas jutalék azonnali kifizetése mellett
alkalmaztatnak.

Első prerai gépgyár és vasöntőde
üzletvezetősége,

Budapest, Váci-körút 39.

759. (2—2)

Legolcsóbb tűzifa.

Egy éves vágású hasábokba vágott, méter
hosszu Bükkfa,

egy vagon 10.000 kilo kolozsvári vasuti állomásig szállítva,
vagonban 45 frt; tetszés szerinti darabokra, gépen felvágva pe-
dig 5 ftrtal több.

Vegyes minőségű tűzifa hasonló feltételek mellett 5 ftrtal olcsóbb.

Szerszám- és épületfa választás szerint.

Megrendeléseknél vagononként 10 forint előre
beküldendő.

763. (2—5)

Supka László,

B.-Hunyad.

Legjobb és legolcsóbb Tűzifa!

4 □ meter jó minőségű száraz hántott
tűzifa 8 frt.

Házhoz szállítva 1 ftrtal drágább.

Megrendelhető:

STANA ILONA üzletében a fűtőren és STOTTER JAKAB-
nál Nagy-utca 41. szám alatt.

Telephon szám 267.

739. (4—8)

STEIN BERTALAN

Kolozsavart, fűtér 34. sz. Szathmáry-palota.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy
üzletemet visszahelyeztem

fűtér 34. sz. Szathmáry-palotába.

Ujonnan berendezett üzletemben mindig nagy választékban
található:

vászon, fehérnemű, asztalnemű, kész női, férfi és gyermek
fehérneműek.

Szőnyeg, pokrócz, függöny, ágy- és asztalterítők, gyapjú
takaró, paplan, harisnyák, nyakkendők, zsebkendők,

Dr. G. Jaeger tur. gyapjúruái
és sok itt elő nem sorolt áruk.

Üzletemnek azzal akarok nagyobb lendületet adni, hogy jó
minőségű árukat a legjutányosabb árakban szolgáljak, miről meg-
győződni a n. é. közönséget kéri teljes tisztelettel:

760. (2—20)

STEIN BERTALAN.

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általánosan kitűnőnek elismert

PORTLAND CEMENTET

felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti
állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kolozsavart kapható:

SEGESVÁRY és TARSAI kereskedő uraknál és TESSITORI
és GURISATTI beton-vállalati cégénél.

586. (45—x)